

XXIV Конгрес Європейської асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів (EACMFs)

18–21 вересня 2018 р. у конгрес-центрі «Gasteig» (Мюнхен, Німеччина) відбувся XXIV Конгрес Європейської асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів (European Association for Cranio-Maxillo-Facial Surgery — EACMFs), у роботі якого взяли участь 2100 делегатів з понад 80 країн світу. Серед них — і представники України, зокрема делегація Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів (УАЧЩЛХ) та Національного медичного університету (НМУ) імені О.О. Богомольця, яку очолив представник України в раді EACMFs, завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, президент УАЧЩЛХ, член-кореспондент Національної академії медичних наук України професор В.О. Маланчук. Присутні делегати — професор О.С. Воловар, доценти І.С. Бродецький, І.П. Логвиненко, асистенти А.Н. Гусейнов та Р.С. Паливода, лікар Л.О. Дахно та ін. (загалом 15 осіб).

Делегація УАЧЩЛХ і кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця (справа наліво: А.Н. Гусейнов, О.С. Воловар, В.О. Маланчук, І.П. Логвиненко, Л.О. Дахно, Р.С. Паливода, І.С. Бродецький)

Вибір Мюнхена для проведення Конгресу EACMFs-2018 не випадковий: Німеччина має видатні традиції щелепно-лицевої хірургії, розвиває сучасні передові технології у цій спеціальності. Саме ця країна подарувала світу таких відомих щелепно-лицевих хірургів, як К.Ф. Граффе (перша у світі успішна хейлопластика без анестезії), Д.Ф. Діфенбах, Б. Лангенбек, Ф.В. Браун та ін.

Відкриття Конгресу проходило під звуки відомого струнного квартету, після чого зі вступним словом виступив президент EACMFs професор **Клаус-Дітріх Вольф**, (Німеччина) та інші члени президії.

На науковому форумі презентовано понад 1000 усних доповідей та 1660 постерів. Співробітниками кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця пред-

ставлено чотири усні доповіді (**В.О. Маланчук**, **І.П. Логвиненко**, **Р.С. Паливода**) та два постери. Усні доповіді, відібрані для презентації науковим комітетом Конгресу з міжнародною участю, були присвячені сегментарній остеотомії підборіддя (віртуальне планування та реалізація за допомогою хірургічного шаблону, використання хірургічного шаблону для сагітальної остеотомії нижньої щелепи, вплив ізольованої сегментарної остеотомії підборіддя на об'єм фарингеального дихального простору та лікування пацієнтів із переломами вищого відростка з урахуванням стану скронево-нижньощелепного суглоба на підставі CAD-/CAE-технологій). Перші три доповіді були присвячені актуальній сьогодні темі — хірургічному лікуванню при деформаціях нижньої щелепи за допомогою індивідуальних шаблонів, виготовлених за допомогою CAD-/CAM-технологій. Існуючі новітні комп'ютерні технології дозволяють здійснювати віртуальне планування та лікування ортогна-

тичних пацієнтів, із максимальною точністю забезпечуючи відмінний естетичний результат. Четверта доповідь стосувалася проблематики травматичних пошкоджень нижньої щелепи в ділянці вищого відростка. Запропоновано експериментальну модель перелому вищого відростка нижньої щелепи, на якій за допомогою сучасних CAD-/CAM-технологій підраховано навантаження на суглоб та ефективність використання різних видів фіксаторів.

Приємно те, що представники української делегації (**І.П. Логвиненко** та **Л.О. Дахно**) були модераторами секції з ортогнатичної хірургії, брали активну участь в обговоренні доповідей.

Під час роботи Конгресу відбулася нарада очільників національних асоціацій черепно-щелепно-лицевих хірургів країн Європи, на якій заслухано звіт президента EACMFs **К.Д. Вольфа** та відповідальних секретарів асоціації з різних напрямів. Нині асоціація об'єднує фахівців країн Європи та співпрацює з Міжнародною асоціацією, а також із фаховими об'єднаннями оториноларингологів, пластичних хірургів, оральних хірургів Європи. Організуються навчальні курси для молодих спеціалістів, майстер-класи для лікарів. Фінансовий секретар EACMFs **Йоакім Обвегезер** (Швейцарія) повідомив, що за звітний період кошти асоціації в розмірі близько 1,7 млн євро, отримані переважно від надходження членських і спонсорських внесків, витрачено на організацію Конгресу, регулярне видання журналу асоціації, гранти та премії молодим лікарям, які навчаються під егідою асоціації. Зростання фінансових можливостей асоціації свідчить про підвищення інтересу фахівців в Європі та світі до діяльності асоціації. Також проведено історичну лекцію про видатних щелепно-лицевих хірургів Німеччини та їх основні досягнення в цій галузі медицини.

Основними темами наукових сесій традиційно були: реконструктивно-відновна хірургія щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД), лікування та реабілітація пацієнтів з онкологічними захворюваннями голови та шиї, ортогнатична хірургія, косметологічна (дерматологічна) хірургія, травматологія кісток лицевого черепа, хірургія скронево-нижньощелепного суглоба, лікування вад розвитку ЩЛД, остеонекроз щелепи різної етіології. В секції інновацій вражаючою була доповідь «Перспективи та розвиток хірургії генома» **Франка Бахольця** (Німеччина).

Одну з наукових секцій Конгресу було присвячено трансплантації тканин обличчя. Першу пересадку ділянки обличчя виконав професор Б. Дювасель (Франція) у 2005 р. Відтоді у цій галузі значно виріс рівень оснащення, ефективність і якість проведення втручань. Якщо ще 13 років тому пересадку тканин обличчя здійснювали лише в ділянці носогубного трикутника, то сьогодні технологічно вдається здійснити трансплантацію обличчя в повному обсязі (шкіра, судини, нерви, м'язи, кістки). Тривалість такої операції становить понад 30 год, участь в ній на всіх етапах беруть 40–50 спеціалістів з вищою освітою. Такі операції залишаються малодоступними внаслідок значної технічної складності, дороговизни (до 1–1,5 млн дол. США) та проблем у пошуку донорів (необхідного віку, раси, національності, з урахуванням не лише антигенів ABO, але й HLA).

Окрема секція була присвячена досягненням косметологічної (дерматологічної) хірургії. Відзначимо доповідь щодо викорис-

тання наножиру та розроблення нових препаратів у лікуванні пацієнтів із келоїдними рубцями шкіри. Серед цікавих клінічних випадків — доповідь про хірургічне лікування аневризми внутрішньої сонної артерії. Використання площинної остеотомії нижньої щелепи та мікрохірургічної техніки дозволило створити адекватний хірургічний доступ до аневризми і видалити вражену ділянку судини.

а

б

в

г

Етапи трансплантації обличчя: трансплантат взятий (а), обличчя реципієнта до (б) та після (в, г) операції

Значну увагу учасників Конгресу приділено комп'ютерній візуалізації широкого спектра патологій ШЛД, навігаційній хірургії, плануванню хірургічного лікування, індивідуальному виготовленню імплантатів для контурної пластики та реконструкції ділянок обличчя, фіксаторам для остеосинтезу за CAD-/CAM-технологіями, практиці віртуального моделювання хірургічного лікування з аналізом біомеханічних взаємодій та естетичного результату після операцій на кістках обличчя.

Підсумовано досягнення у щелепно-лицевій хірургії попередніх років, окреслено подальші напрями її розвитку. Вітчизняні фахівці мали можливість спілкуватися із провідними хірургами Європи та світу, зіставляти результати лікування пацієнтів щелепно-лицевого профілю, підходи до організації щелепно-лицевої хірургії та підготовки хірургів із загальноєвропейською практикою.

Для молодих лікарів Конгрес став важливим досвідом спілкування із закордонними колегами, дав можливість сформувати нові горизонти у спеціальності, розширити теоретичні знання, а головне — поглибити мотивацію вдосконалювання, постійної праці та утримання високого рівня вітчизняної щелепно-лицевої хірургії. Активна участь української делегації в Конгресі EACMFS у ролі спікерів і модераторів секцій свідчить про високий рівень визнання наших фахівців на міжнародній арені.

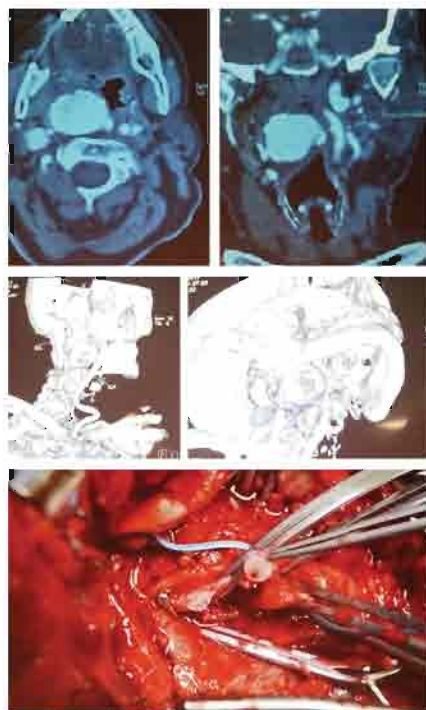
Висновки

1. Черепно-щелепно-лицеві хірурги світу розвивають можливість фаху, розширюють співпрацю між фахівцями суміжних спеціальностей всіх країн.

2. Збільшується обсяг об'єктивних методів обстеження із застосуванням 3D-комп'ютерного моделювання, навігаційних методів у хірургії черепно-щелепно-лицевої ділянки.

3. Підвищуються складність і обсяг операцій із поліпшенням результатів лікування пацієнтів зі складною патологією, зокрема суміжних ділянок.

4. Потребує вдосконалення підготовка молодих спеціалістів із черепно-щелепно-лицевої хірургії.

Етапи планування та видалення аневризми внутрішньої сонної артерії

Використання комп'ютерної візуалізації та навігації в щелепно-лицевій хірургії

5. Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця, УАЧШЛХ стежать за сучасними напрямами розвитку спеціальності у світі, а наша програма для студентів, національний підручник відповідають сучасному напрямку розвитку спеціальності.

6. Сучасний стан розвитку черепно-лицевої хірургії у світі та Україні зумовлює необхідність якнайшвидшого введення до переліку лікарських спеціальностей Міністерства охорони здоров'я України фаху «Щелепно-лицева хірургія» і створення відповідного державного центру як клінічної бази кафедри НМУ імені О.О. Богомольця та УАЧШЛХ.

Проведення наступного форуму заплановане у Парижі (Франція) у вересні 2020 р.

В.О. Маланчук, О.С. Воловар, І.С. Бродецький, І.П. Логвиненко, А.Н. Гусейнов, Р.С. Паливода, УАЧШЛХ, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця